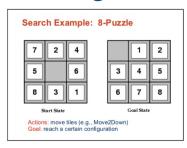
AI - Giải quyết vấn đề bằng tìm kiếm

13

Biểu diễn bài toán trên KGTT

- Trò chơi Tic-tac-toe:
- Xác định các thành phần của bài toán:
 - Trạng thái của bài toán?
 - Trạng thái đầu
 - Trạng thái đích
 - Các thao tác

14

Ví dụ: Trò chơi Tic-tac-toe

■ Phân tích:

- Các trạng thái: mỗi lượt đi sẽ tạo nên 1 trạng thái mới
- o Các hành động: đi X hoặc O
- Mục tiêu: dãy 3 ký hiệu giống nhau (ngang, dọc hoặc chéo)
- 0 Chi phí: 1 (mỗi lượt đi)

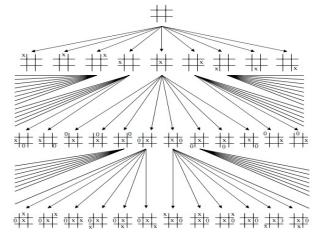

15

15

Biểu diễn bài toán trên KGTT

■ Trò chơi Tic-tac-toe:

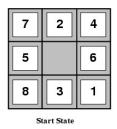

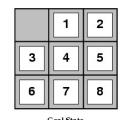
16

Ví dụ: Trò chơi 8 ô số (8-Puzzle)

■ Cần xác định:

- o Các trạng thái?
- o Các hành động?
- o Mục tiêu?
- o Chi phí đường đi?

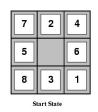
47

17

Ví dụ: Trò chơi 8 ô số (8-Puzzle)

■ Phân tích:

- o Các trạng thái: vị trí khác nhau của các ô số
- Các hành động: di chuyển ô trống sang trái phải, lên, xuống
- 0 Mục tiêu: Goal state
- o Chi phí đường đi: 1 (mỗi lần di chuyển)

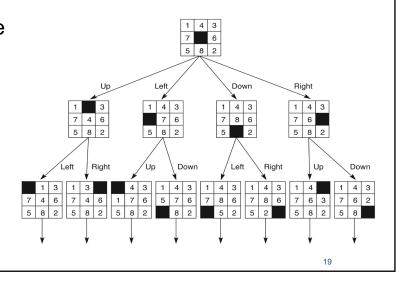

18

Biểu diễn bài toán trên KGTT

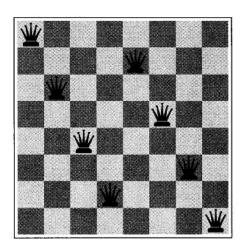
■ Trò chơi 8-Puzzle

19

Ví dụ: Bài toán 8 quân hậu

- Đặt 8 quân hậu lên bàn cờ vua sao cho không có quân hậu nào bị khống chế.
- Xác định trạng thái, phép toán biến đổi trạng thái

Ví dụ: Bài toán 8 quân hậu

Phương pháp 1:

- Trạng thái:
 - Bàn cờ và vị trí của các quân hậu (có thể có từ 0 đến 8 quân hậu).
- Phép toán:
 - Đặt thêm một quân hậu vào một vị trí nào đó trên bàn cờ
- Hàm kiểm tra mục tiêu:
 - Bàn cờ đủ 8 quân hậu và không có quân nào bị khống chế không
- 648 đường đi cần phải xem xét

21

Ví dụ: Bài toán 8 quân hậu

Phương pháp 2:

- Trạng thái:
 - Bàn cờ và vị trí của các quân hậu trên bàn cờ (có thể có từ 0 đến 8 quân hậu trên bàn cờ), không có quân nào bị khống chế.
- Phép toán:
 - Đặt thêm một quân hậu vào một vị trí nào đó trên cột trống đầu tiên của bàn cờ sao cho quân hậu vừa mới đặt không bị không chế
- Hàm kiểm tra mục tiêu:
 - Có đủ 8 quân hậu chưa
- Số lượng đường đi sẽ giảm đi rất đáng kể

Ví dụ: Bài toán 8 quân hậu

Phương pháp 3

- Trạng thái:
 - Bàn cờ và vị trí của cả 8 quân hậu, mỗi quân trên một cột.
- Phép toán:
 - Di chuyển 1 quân hậu bị khống chế qua một ô khác trong cùng một cột.
- Hàm kiểm tra mục tiêu:
 - Có quân hậu nào còn bị khống chế không

23

Giải quyết bài toán bằng tìm kiếm

- Khi bài toán đã được biểu diễn bằng không gian trạng thái => Tìm kiếm một đường đi lời giải/ một trạng thái đích mong ước
- Đường đi lời giải (Solution path)
 - Là đường đi trong đồ thị/cây trạng thái dẫn từ trạng thái bắt đầu đến trạng thái thõa mãn mục tiêu/trạng thái đích
- Một trạng thái đích mong ước: là trạng thái cuối cùng thốa mãn mục tiêu yêu cấu

Giải pháp cho các bài toán

- Biểu diễn bài toán trên KGTT để thực hiện tìm kiếm
- Các bước xây dựng KGTT:
 - o Bắt đầu từ một trạng thái đã cho (trạng thái ban đầu)
 - Kiếm tra xem có phải là trạng thái đích
 - Mở rộng 1 trong các trạng thái
 - Nếu có nhiều khả năng, chọn 1 khả năng nào đó
 - Quy trình: chọn, kiểm tra và mở rộng đến khi tìm ra giải pháp hoặc không thể tiếp tục mở rộng => quy trình xây dựng cây tìm kiếm
- Tập các trạng thái được mở rộng sẽ có nhiều lựa chọn, việc chọn trang thái nào để mở rông được gọi là chiến lược tìm kiếm

25

25

Giải quyết bài toán bằng tìm kiếm

Chiến lược tìm kiếm:

- Từ một trạng thái ban đầu hay trạng thái bất kỳ chưa phải là trạng thái đích, dựa vào các hành động để sinh ra các trạng thái mới (mở rộng không gian trạng thái)
- Để tìm được lời giải, quá trình mở rộng KGTT được thực hiện cho đến khi tìm được trạng thái đích hay không thể mở rộng được KGTT
- Tập các trạng thái được mở rộng sẽ có nhiều lựa chọn, việc chọn trạng thái nào để mở rộng được gọi là chiến lược tìm kiếm

Các kỹ thuật tìm kiếm

- Tìm kiếm mù (uninformed/blind search):
 - Trạng thái được chọn để phát triển chỉ dựa theo cấu trúc của KGTT mà không dùng thêm thông tin hỗ trợ.
- o Tìm kiếm dựa trên kinh nghiệm (informed/ heuristic search):
 - Dựa vào kinh nghiệm và sự hiểu biết để xây dựng hàm đánh giá hướng dẫn tìm kiếm

27

27

Đánh giá phương pháp tìm kiếm

- Phương pháp tìm kiếm xác định thứ tự triển khai của các đỉnh trong cây tìm kiếm
- Các giải thuật tìm kiếm thường được đánh giá dựa trên 4 tiêu chí sau:
 - **Tính trọn vẹn**: Liệu nó luôn tìm ra nghiệm không nếu bài toán tồn tại nghiệm.
 - Độ phức tạp thời gian: giải thuật có mất nhiều thời gian không?
 - Độ phức tạp không gian: yêu cầu bộ nhớ lưu trữ?
 - **Tính tối ưu:** Giải thuật có đảm bảo tìm ra nghiệm với hàm chi phí ít nhất không?

TÌM KIẾM MÙ (UNINFORMED BLIND SEARCH)

29

Tìm kiếm mù

- Tìm kiếm rộng (breath-first search)
- Tìm kiếm sâu (depth-first search)
- Tìm kiếm theo độ sâu có giới hạn (depth-limited search)
- Tìm kiếm theo chiều sâu lặp (iterative deepening depthfirst search)
- Tìm kiếm giá thành đồng nhất

30

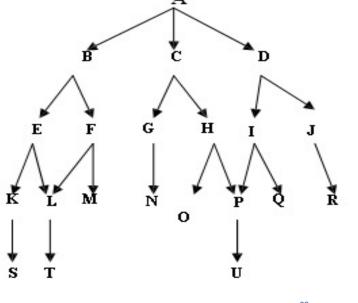
Tìm kiếm rộng (breath-first search - BFS)

```
Procedure breadth-first-search;
Begin
                  % khởi đầu
    Open:= [start];
                                       Closed:=[];
   While open ≠ [] do % còn các trạng thái chưa khảo sát
   Begin
   Loại bỏ trạng thái ngoài cùng bên trái khỏi open, gọi nó là X;
   If X là một đích then trả lời kết quả (thành công)
                                                      % tìm thấy đích
  else begin
   Phát sinh các con của X;
   Đưa X vào closed;
   Loại các con của X đã tồn tại trong open hoặc closed; % kiểm tra vòng lặp
   Đưa các con còn lại của X vào đầu bên phải của open;
                                                             % hàng đợi
  end;
   End;
   Trả lời kết quả (thất bại);
                               % không còn trạng thái nào
End;
```

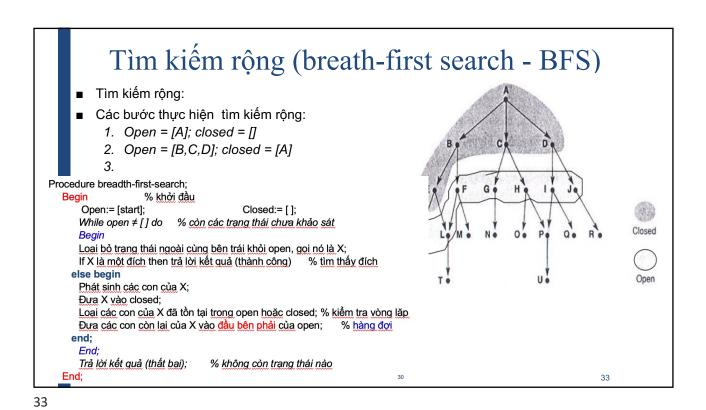
31

Tìm kiếm mù

■ Xét KGTT sau:

32

Tìm kiếm rộng (breath-first search - BFS) Tìm kiếm rộng: Các bước thực hiện tìm kiếm rộng: 1. Open = [A]; closed = [] 2. Open = [B,C,D]; closed = [A] 3. Open = [C,D,E,F]; closed = [B,A]4. Open = [D, E, F, G, H]; closed = [C,B,A]5. Open = [E,F,G,H,I,J]; G closed = [D, C, B, A]6. Open = [F,G,H,I,J,K,L]; closed = [E,D,C,B,A]7. Open = [G,H,I,J,K,L,M]; (vì L đã có trong open); closed = [F,E,D,C,B,A]8. ...

